

Staré satirické mapy

Satirické mapy I

- Cílem není přesně vyobrazení území
- Tyto mapy jsou často „imaginární“
- Avšak nejsou zcela fiktivní. Přestože tvary, linie atd. jsou pozměněny mají něco konkrétního připomínat a evokovat, ale také navozovat jiný pohled.
- Pro účel těchto map je nezbytné, aby tyto reálné objekty byly poměrně lehce rozpoznány. Aby jakýkoliv běžný uživatel toho byl schopen. Na tomto totiž závisí pochopení satiry.

Satirické mapy II

- **Satira** = posměšné vyjádření, často spojeno s literárním druhem odsuzujícím záporné společenské jevy, lidské vlastnosti, vztahy apod. výsměchem, ironií, sarkasmem
- **Satirický** = útočný, vysměvačný, posměšný, kousavý, jízlivý
- Vznik ve starověkém Římě
- Vychází i ze středověkých map, které byly ale spojené spíše s náboženstvím (avšak nějakým způsobem symbolické a alegorické)

Staré satirické mapy

- Následné dělení je dělení do výrazných celků/směrů. Tyto kategorie ale nejsou definitivní a v mnohém se překrývají.
 - Antropomorfní a zoomorfní satirické mapy
 - Kreslené politické mapy

Antropomorfní a zoomorfní satirické mapy I

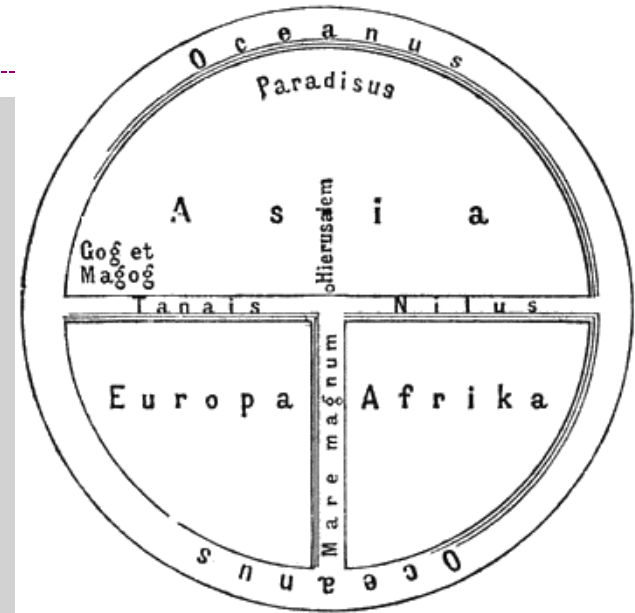

- Mapy, které ukazují země nebo kontinenty v lidských/zvířecích tvarech, buď zcela abstraktní (často i na okrajích map, např. jako baculaté dámy symbolizující bohatství), anebo pokroucené postavy odpovídající obrysu a tvaru států, které představují
- Podžánry, např.:
 - Satirické/politické kreslené mapy využívající zvířata a lidi k znázornění hranic států
 - ✦ aktuální výklady/komentáře obvykle zastávající zaujatý, zaslepený až fanatický pohled
 - Částečné odnože propagandistických map – jejich vrchol v období první světové války

Antropomorfní a zoomorfní satirické mapy II

- Tradice od středověku dodnes
 - Přestože snaha o přesný obraz reality, byly vyplňovány různou symbolikou (např.: O-T mapy, mappae mundi)
 - Obsahují náboženská symbolika , mytický zvířata, lidé na okrajích map
 - předchůdci těchto satirických map
- Pro dnešní moderní čtenáře je většina vtipu převážně ztracena
- V době v jejich vzniku však vyvolávali živější reakce živené stereotypy a předsudky.
 - Lidé tak poznávali sousední státy, své nepřátele a spojence.
 - I dnes jsou tvořeny mapy se stejnou funkcí, avšak bez symboliky zvířat – nekorektní politické mapy

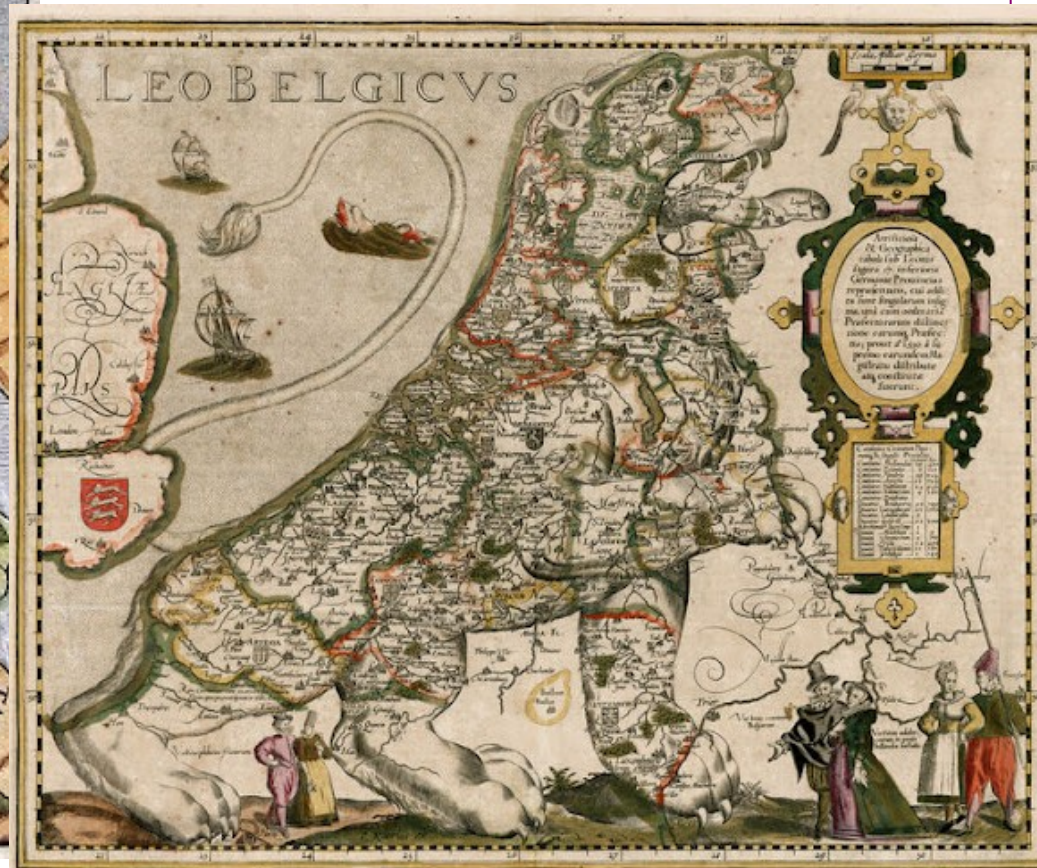

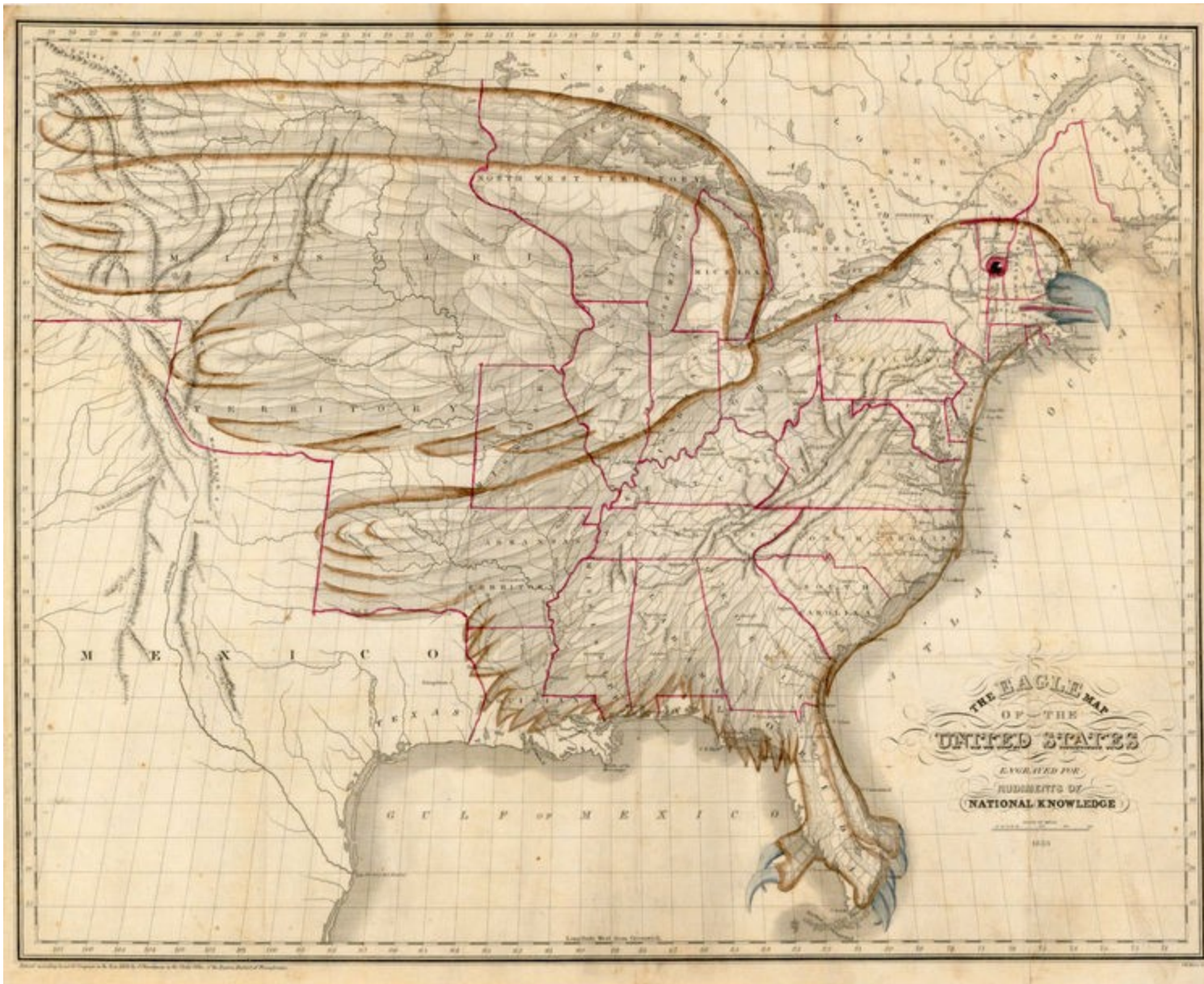
Detail Indie,
Vydáno v r.1914, Japonsko

Evropa jako královna světa,
Cca 1537

Belgický Lev, 1583

Orel –U.S.A.,
1833

Francie jako loď,
1796

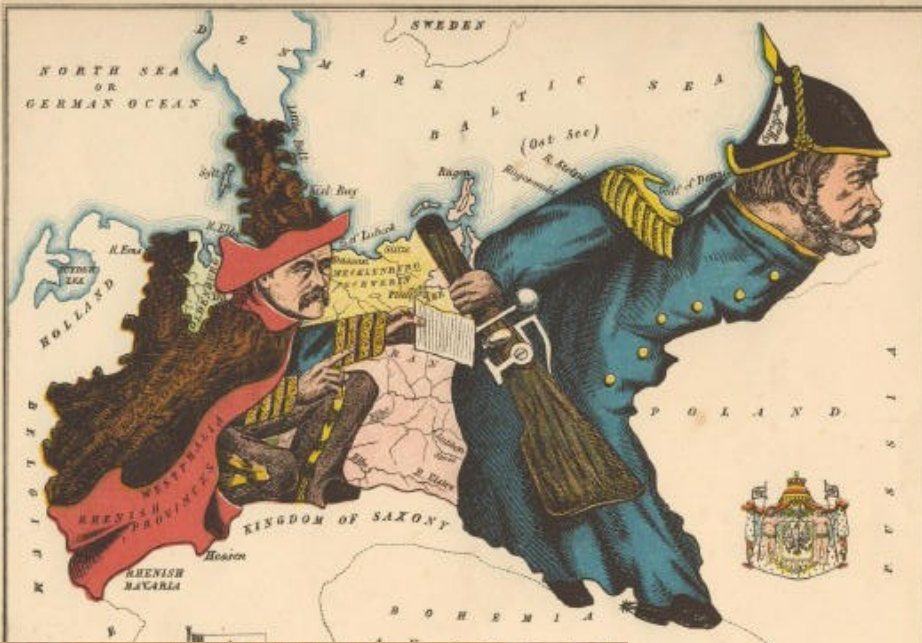
Kreslené politické mapy

- Satira je převážně politicky orientovaná – proti jiným mocnostem, nepřátelům a jejich vůdcům
- I zde využívá podob s lidmi a zvířaty:
- **kniha “Geographical Fun: Being Humorous Outlines of Various Countries.” Autor Aleph = William Harvey**
 - 12 map evropských zemí od r.1869 s krátkou básní
 - Země Anglie, Skotsko, Wales, Irsko, Francie, Španělsko, Portugalsko, Itálie, Prusko, Německo, Holandsko, Belgie, Dánsko a Rusko
 - Na základě nápadu 15tileté dívky, která se snažila zabavit svého nemocného bratra

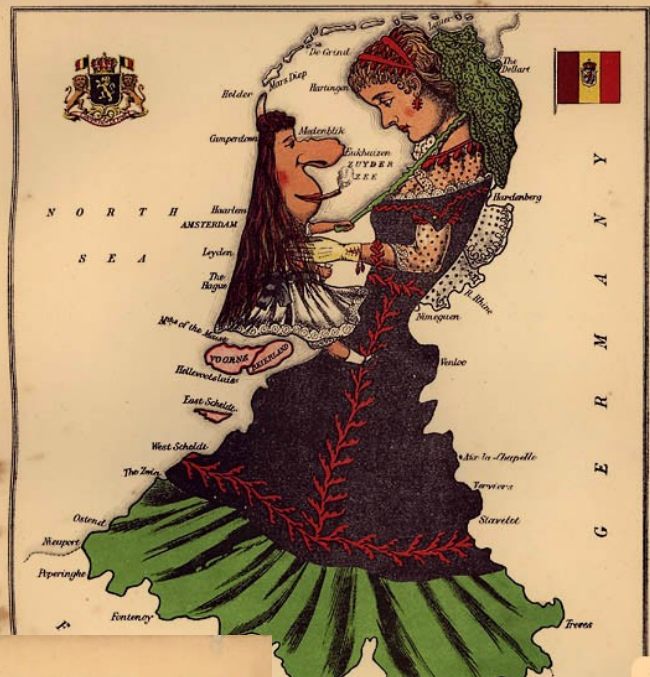
His Majesty of Prussia—join and old—
Sadow's King—by needle-guns made bold.

With Bismark of the royal council—
In dreams political aims were old.

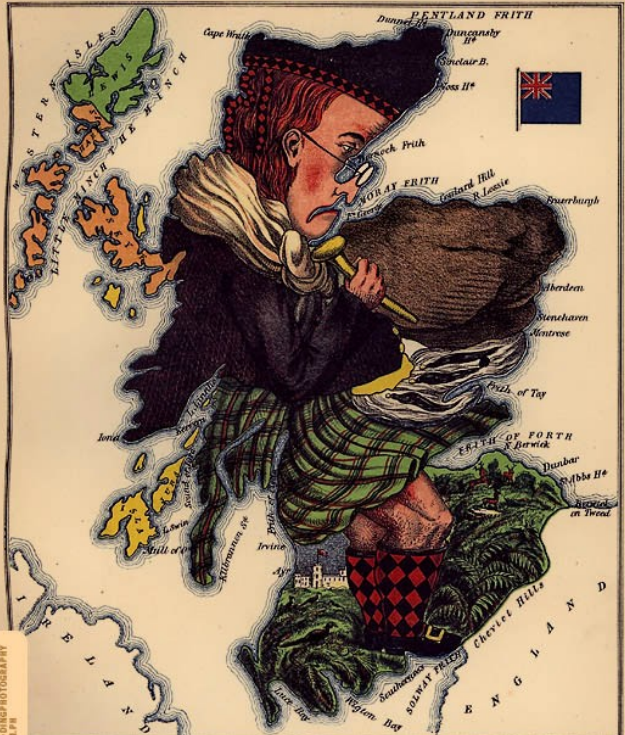
PRUSSIA.

HOLLAND AND BELGIUM.

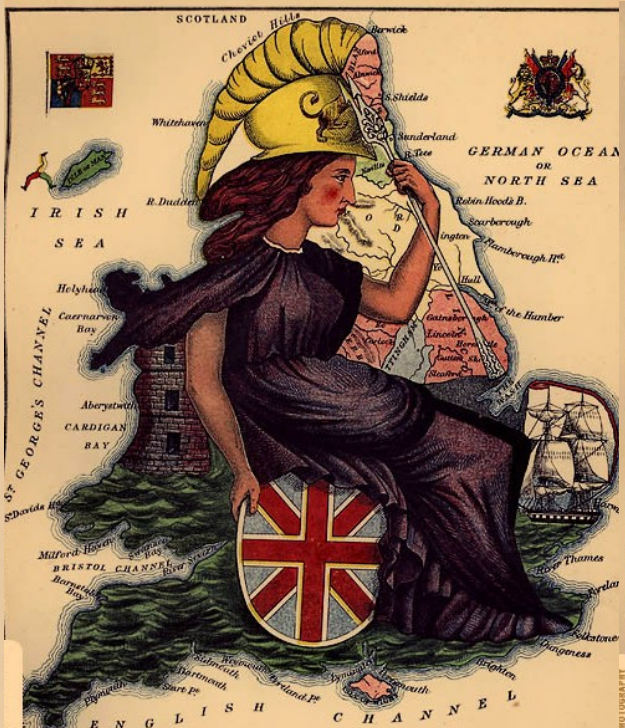

G E R M A N Y

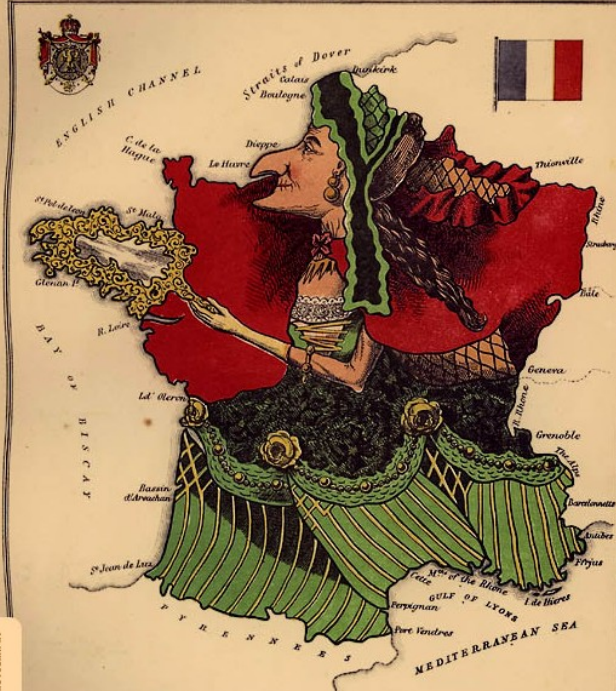
SCOTLAND.

ENGLAND.

FRANCE.

WINDMILL PHOTOGRAPHY

WINDMILL PHOTOGRAPHY

Kreslené politické mapy II

- Jako kreslené satirické vtipy v různých periodikách, reklamách, atd.
- Př. De Nieuwe Amsterdammer

Kreslené politické mapy III

- **Octopus/chobotnice**

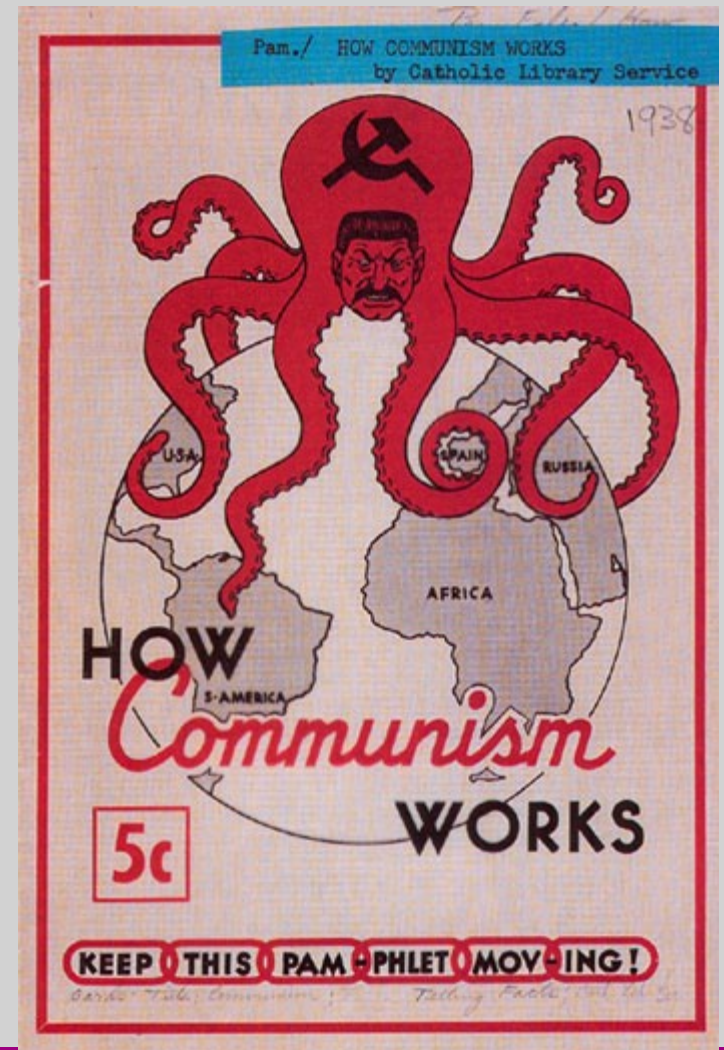
- Oblíbená mapová příšera v kartografii
- Kartografická propaganda: nepřítel jako chobotnice chapadly škrtí své sousedy
- Dříve kartografové používaly různé obrazy zvířat, příšer a různých jiných stvoření pro prázdná/bíla místa na mapách
- Například velryby, mořské panny, mořské hady a jiné nestvůry
- Nejvíce se z nich uchytila právě chobotnice (v AJ „Cartographic Land Octopus“), jako „potopek“ starší nestvůry – Krakena (obří olihně, která podle pověstí stahovala celé lodě na dno oceánů)

Kreslené politické mapy – Octopus I

- Cílem bylo vštípit čtenářům strach a odpor, záhadu
 - Chobotnice má ideální tvar pro rozprostření se po celé mapě
 - Chapadla symbolizují šíření zla po mapě
 - „Odporná“ hlava jako centrum zla jimi manipuluje.
 - Dobře to demonstruje geografický dosah nepřátelského státu a jeho ničivý potenciál.

Kreslené politické mapy – Octopus II

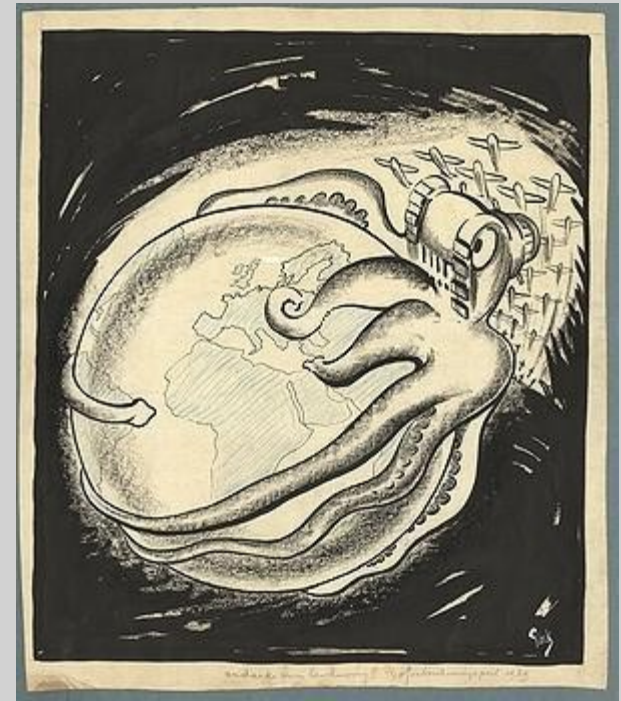

- Ze dvou třetin vzniklo v 19. Století, kdy narůstalo vnitroeurospské pnutí (které nakonec vyústilo v první světovou válku).
- Migrace Krakena/chobotnice na zemi, někde kolem roku 1870, lze považovat za eskalaci, symbolizující tuhnutí mezinárodních postojů.
- Problematické národy tak mohly být zobrazovány jako skutečné zlo – pomocí mytické příšery – ne jako národy, jejichž symbolem je člověk, který je stále lidská bytost a není tedy tolik hrozivý.
- CLO (Cartographic Land Octopus) je zaměřena přímo na pocity odporu, zhnusení.
Její cílem je signál: To je prvotní nepřítel, a je třeba nejen být poražen, ale být zničen.

Kreslené politické mapy – Octopus III

- Náhled na Land octopus jako grafický koncept můžeme pojmout ze dvou směrů:
 - 1) jako nekartografický koncept, kdy má tato chobotnice stejný význam avšak je použita bez užití mapy, i když pracuje s nějakým prostorovým elementem
 - 2) jako antro-po-zoomorfní mapy

KONISCHE Karte des Kriegsschauplatzes

Verlag von B. S. Berendsohn in Hamburg

Gr. J. G. G. G.

KART.	VER.
PLATE.	NO.
NO.	

Chobotnice = Rusko, velký žrout už nemyslí na zranění utržená za Krymské války a útočí se svou armádou ve všech směrech. Po zastavení tureckého útoku, postupuje vpřed s nadějí, že rozdrť Polskem. Zdá se, že Řecko si také přeje obsazení a vyčerpání Turecka z jiného směru. Maďarsko je zadržováno z útoku na Rusko pouze svou sestrou Rakouskem. Francii stále pálí nedávná porážka a horlivě prozkoumává svůj arsenál. Německo pozoruje francouzské pohyby, a je připraveno na všechny eventuality. Velká Británie a Irsko pečlivě monitorují situaci a jsou připraveni zabránit Rusku ve vtrhnutí do Turecka nebo zásazích do Suez. Španělsko si nutně potřebuje zdřímnout. Itálie si pohrává s papežem, zatímco bohatý král Belgičanů zabezpečuje jeho poklad. Dánsko může mít malou vlajku, ale i to je důvod k hrdosti.

JOHN BULL AND HIS FRIENDS

A SERIO-COMIC MAP OF EUROPE

BY
FRED. W. ROSE

AUTHOR OF "ANGLING IN TROUBLED WATERS" &c. &c.

1900

COPYRIGHT - THIS MONTH RESERVED.
ALL RIGHTS RESERVED - TUTTI QUATTI RESERVATI

REFERENCE

Great Britain. John Bull has been selected to represent the British Empire, and is shown in the form of a bull, with a human face, and wearing a top hat and a blue coat. He is shown in the act of holding a sword and a shield, and is surrounded by a group of children, representing the British Empire's colonies.

France. France is represented by a woman in a yellow dress and a red shawl, holding a fan and a bouquet of flowers. She is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-British alliance.

Germany. Germany is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-German alliance.

Austria and Hungary. Austria and Hungary are represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Austrian alliance.

Russia. Russia is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Russian alliance.

Spain. Spain is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Spanish alliance.

Italy. Italy is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Italian alliance.

Portugal. Portugal is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Portuguese alliance.

Sweden and Norway. Sweden and Norway are represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Swedish alliance.

Denmark. Denmark is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Danish alliance.

Finland. Finland is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Finnish alliance.

Poland. Poland is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Polish alliance.

Czechoslovakia. Czechoslovakia is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Czechoslovak alliance.

Slovakia. Slovakia is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Slovak alliance.

Croatia. Croatia is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Croatian alliance.

Serbia. Serbia is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Serbian alliance.

Rumania. Rumania is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Rumanian alliance.

Greece. Greece is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Greek alliance.

Turkey. Turkey is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Turkish alliance.

Spain. Spain is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Spanish alliance.

Italy. Italy is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Italian alliance.

Portugal. Portugal is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Portuguese alliance.

Sweden and Norway. Sweden and Norway are represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Swedish alliance.

Denmark. Denmark is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Danish alliance.

Finland. Finland is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Finnish alliance.

Poland. Poland is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Polish alliance.

Czechoslovakia. Czechoslovakia is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Czechoslovak alliance.

Slovakia. Slovakia is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Slovak alliance.

Croatia. Croatia is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Croatian alliance.

Serbia. Serbia is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Serbian alliance.

Rumania. Rumania is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Rumanian alliance.

Greece. Greece is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Greek alliance.

Turkey. Turkey is represented by a man in a blue coat and a top hat, holding a sword and a shield. He is shown in the act of embracing John Bull, representing the Franco-Turkish alliance.

John Bull and his friends from a sketch by Fred. W. Rose.

© F. W. Rose & Co., Ltd., 107, Strand, London.

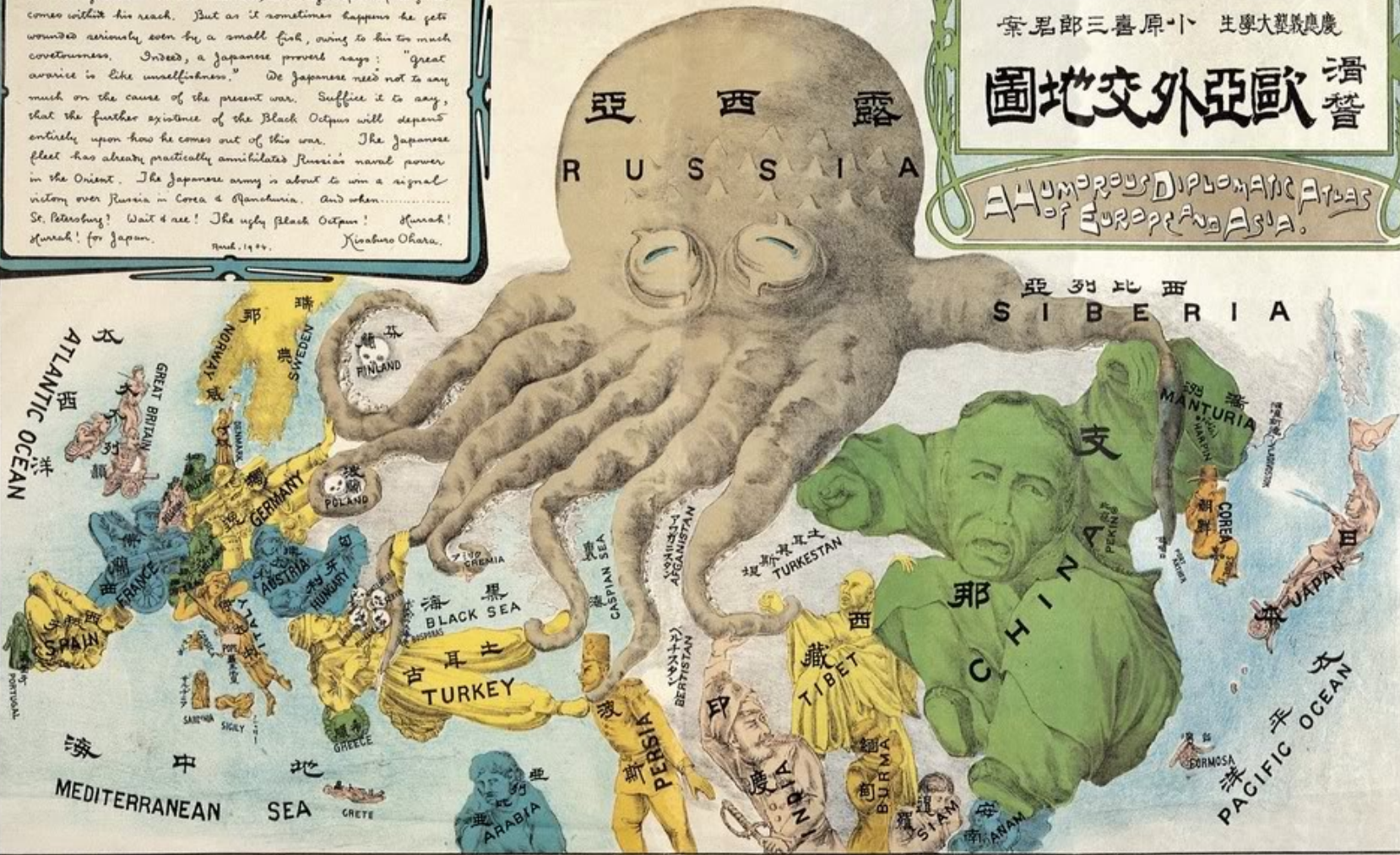
'Black Octopus' is a name newly given to Russia by a certain prominent Englishman. For the black octopus is so voracious, that he stretches out his eight arms in all directions, and seizes up every thing that comes within his reach. But as it sometimes happens he gets wounded seriously, even by a small fish, owing to his too much voracity. Indeed, a Japanese proverb says: "Great voracity is like unselfishness." We Japanese need not to say much on the cause of the present war. Suffice it to say, that the further existence of the Black Octopus will depend entirely upon how he comes out of this war. The Japanese fleet has already practically annihilated Russia's naval power in the Orient. The Japanese army is about to win a signal victory over Russia in Korea & Manchuria. And when..... St. Petersburg? Wait & see! The ugly black Octopus! Hurrah! Hurrah! for Japan.

Nov. 1904. Kinsaburo Ohara.

法學博士 中村建午先生
慶應義塾大學 小原喜三郎君 案

滑替 歐亞外交地圖

A HUMOROUS DIPLOMATIC ATLAS
of EUROPEAN ASIA.

著作權所有

明治三十二年四月五日印刷

第四版

發賣元

發行所 小西天津館

滑替 歐亞外交地圖

附言

此地圖係根據最新之統計資料而製成其內容之詳盡與否固非筆墨所能形容也然其最要者則在於其能使人一目了然於歐亞外交之現狀也故凡欲研究外交者不可不備也此地圖之發行實為外交界之一大幸也

祝詞

此地圖之發行實為外交界之一大幸也... (The rest of the text in this block is dense vertical columns of small characters, likely a collection of congratulatory messages or commentary on the map.)

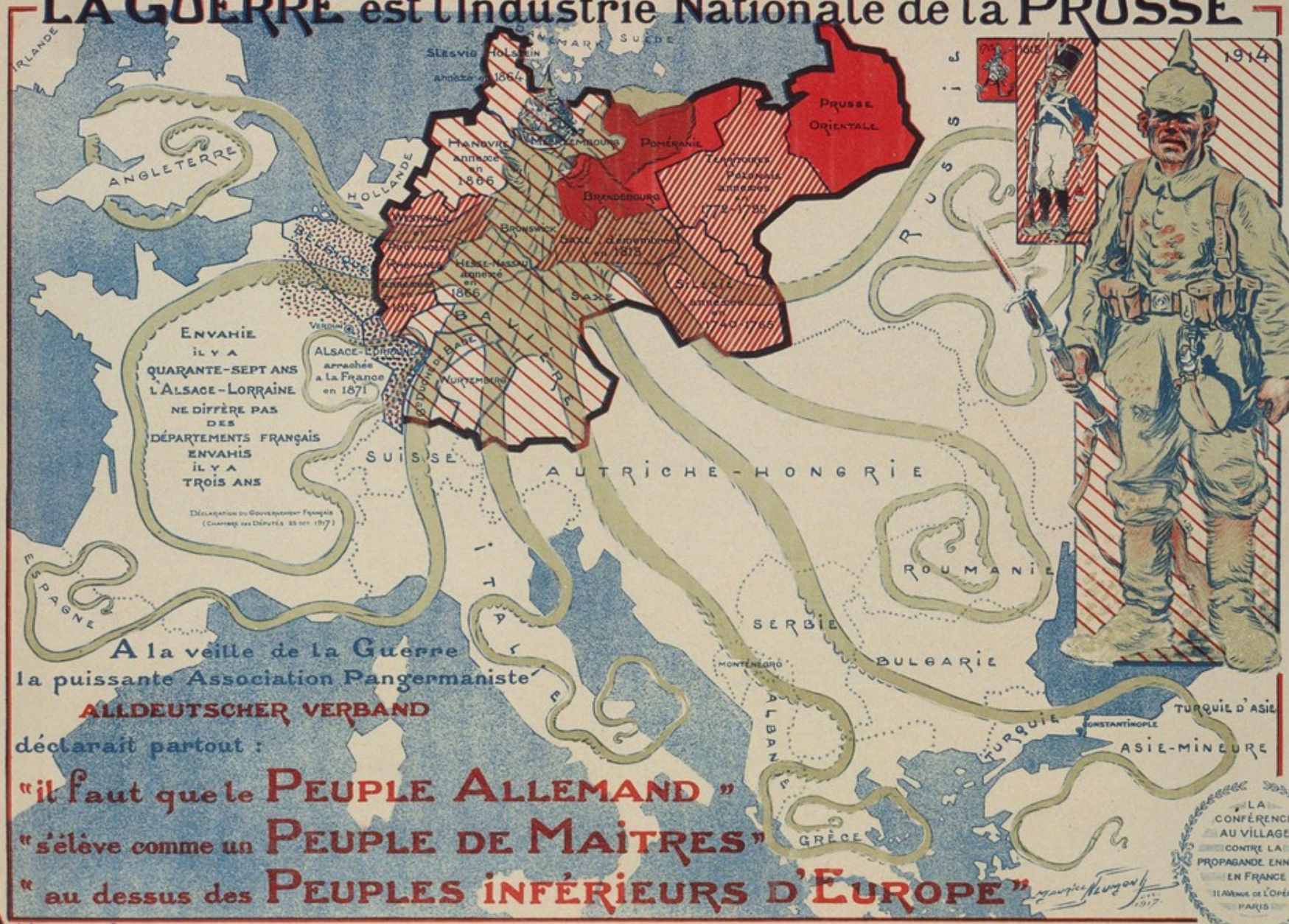
明治三十二年四月

發行所 小西天津館

En 1788 MIRABEAU disait déjà :

TOUTE LA FRANCE DÉBOUT
POUR LA VICTOIRE DU DROIT

LA GUERRE est l'Industrie Nationale de la PRUSSE

ENVAHIÉ
IL Y A
QUARANTE-SEPT ANS
L'ALSACE-LORRAINE
NE DIFFÈRE PAS
DES
DÉPARTEMENTS FRANÇAIS
ENVAHIS
IL Y A
TROIS ANS

Déclaration du Gouvernement Français
(Chambre des Députés, 25 oct. 1917)

A la veille de la Guerre
la puissante Association Pangermaniste
ALLDEUTSCHER VERBAND
déclarait partout :

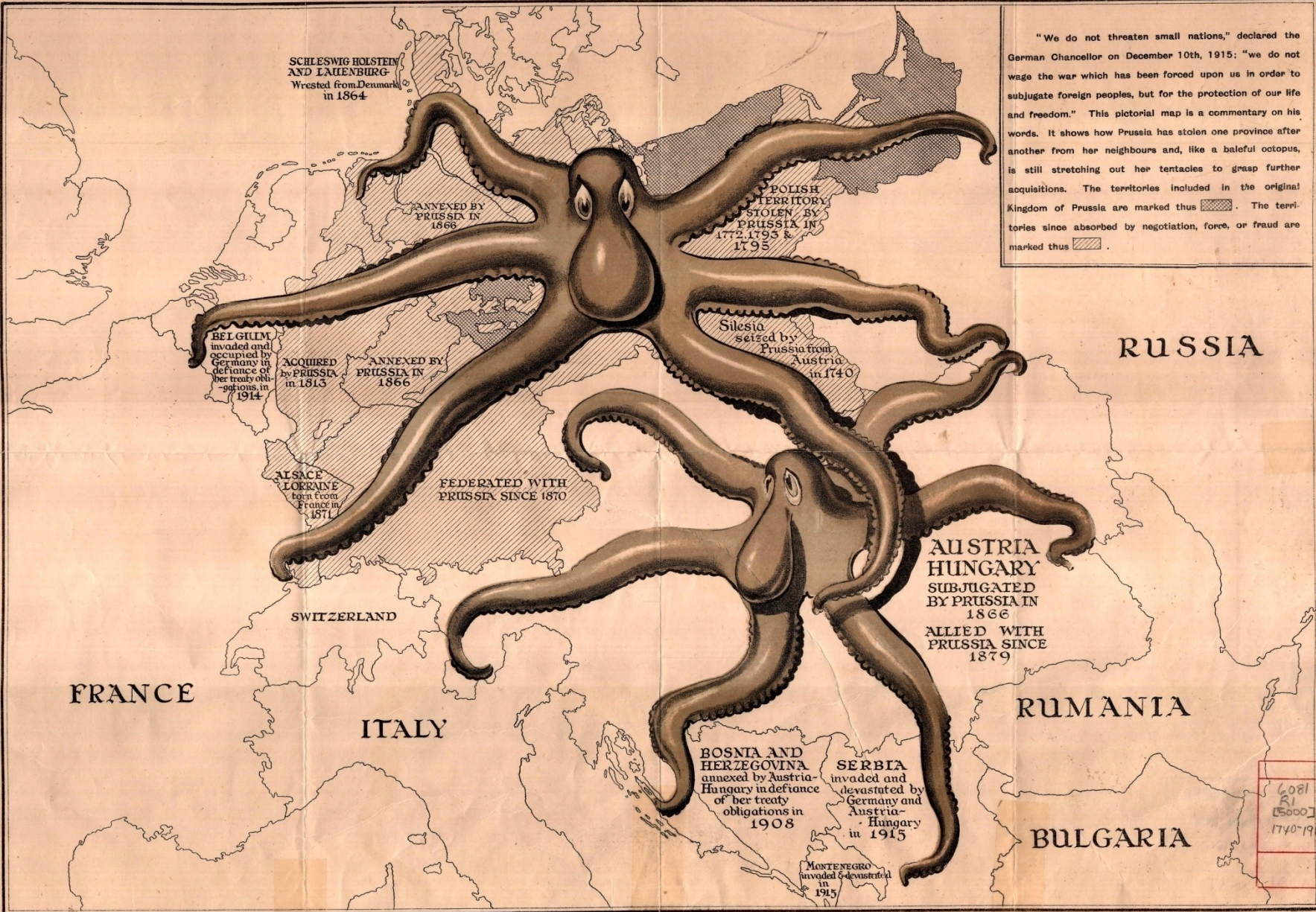
"il faut que le **PEUPLE ALLEMAND**"
"s'élève comme un **PEUPLE DE MAÎTRES**"
"au dessus des **PEUPLES INFÉRIEURS D'EUROPE**"

LA
CONFÉRENCE
AU VILLAGE
CONTRE LA
PROPAGANDE ENNEMIE
EN FRANCE
31 AVENUE DE L'OPÉRA
PARIS

Attaqués,
Nous ne faisons que nous défendre au nom de la Liberté et pour sauver notre Existence
(GÉNÉRAL PÉTAÏN, Juin 1917)

THE PRUSSIAN OCTOPUS.

"We do not threaten small nations," declared the German Chancellor on December 10th, 1915; "we do not wage the war which has been forced upon us in order to subjugate foreign peoples, but for the protection of our life and freedom." This pictorial map is a commentary on his words. It shows how Prussia has stolen one province after another from her neighbours and, like a baleful octopus, is still stretching out her tentacles to grasp further acquisitions. The territories included in the original Kingdom of Prussia are marked thus [diagonal lines]. The territories since absorbed by negotiation, force, or fraud are marked thus [cross-hatch].

6081
R
[5000]
1740-1915

Děkuji za pozornost!

